

Kabileci Arap gelenek ve törelerinin, Kur'an anlayışının önüne geçmesiyle şekillenen ve İslam'ın kadına bakışı gibi takdim edilen düşünceler tartışılmaya devam ediyor.

Geçmişte veriler fetvalar ve yapılan yorumlar bir kültürün sınırları çerçevesinde düşünüldüğü için, o günün insanına makul gelebilir. Ya da yorumlar, sorgulanmaya ihtiyaç duyulmamış olabilir.

Yazılı kaynakların aktarımıyla, genel geçer bir hükümmüş gibi bize kadar gelmiş olabilir. Ancak günümüz insanı bunu anlamakta zorluk çekiyorsa, bunda ısrarcı olmak ve bu anlayışları din diye dayatmak ne kadar doğru olur?

Son tahlilde insanların çıkarsamalarıdır bunlar. Yani Kur'an'ın kendisi değildir. Hüküm de olsa, yorum da olsa bu böyledir. Bazı anlayışlar için sanki kur-anı kerim'denmiş gibi gösterilerek, mevcut ilkel törelere " bir nevi uydurmadır" denilebilir. Kur'an-ı kerim'i o düşünceye hapsedmek ve onu tek doğru olarak görmek, o beşeri yorumu kur'anlaştırmak demektir ki, bu ilahi Mesaja yapılacak en büyük kötülüktür. İslam'da bir yeniliğin(tecdit) ortaya çıkabilmesi için, dini, din kültüründen ayırmak zorundayız.

Bunun için de bir zihniyet dönüşümüne ihtiyaç vardır. Birkaç ilahiyatçının bunu söylemesi yetmez. Kişilerin kendi zafiyetlerini, örf ve adetlerini İslam'a mal etmeye çalışmalarının yapılması gerekir. İçinde yaşanan kültürlerin hakim olduğu anlaşılın bazı dinler için bunu söylemek zor olabilir; çünkü kutsal kitapların kaynağı yine külkürdür.

Ama islam için bu söylenemez. Kur'an-ı Kerim katışıksız ilahi bir sözdür. Hz. Peygamber'in

Kur'an ile kendi sözlerinin karıştırılmaması için verdiği talimatların temelinde de bu espri yatar. İnsani unsur, mekana ve zamana bağlı iken, ilahi unsur, aşkın bir tabiata sahiptir.

Dolayısıyla " aşkın" olanı, her dönemin insanı, içinde bulunduğu çağı da dikkate alarak

yeniden anlamak durumundadır. Bin dört yüz yıldır yapıla gelen bazı yorumların, kuranın evrensel ilkeleriyle de çatışıyor gözükmesi, yeni bir bakışa ihtiyacın var olduğunu göstermez mi? Kadına dayak başta olmak üzere, töre, namus cinayeti ve her türlü şiddet konusunda Diyanet'in, gayet net ve keskin cümlelerle kuranın bakışını ortaya koyması gerekir. Aksi takdirde bazı insanların çıkıp, kur'an da dayak vardır ya da " onları hafifçe dövüp korkutabilirsiniz " sözlerini kesmek mümkün değildir.

Bu açıklamalar, ne adına yapılıyor olursa olsun, toplumda karşılık bulmakta ve hatta pek çok erkek bundan kendine vazife çıkartmaktadır. " Neden bu kıyafeti giydir" annene giderken neden izin almadın" " yemeğin tuzu eksik " deyip, eşine kızına her türlü şiddete başvuran erkekler toplumda az değildir.

Anlamakta zorluk çektiğimiz bir hususta Diyanet İşleri Başkanlığı'nın çevirilerinde hala " dövün" kelimesinin yer almasıdır. Peygamberimizin vefatından üç beş yıl sonra bile, Hz. Ömer, bazı ayetlerin uygulamasında değişikliğe gidebilmiştir. Hakkında nass/ ayet bulunan bir hükmü uygulamadan kaldırmış olması, mecelle'deki " zamanın değişmesi ile bazı hükümlerin değişebileceğine " dair hükmü teyit eder mahiyettedir.

Çok daha önemlisi, birçok ayet-i kerimelerde sadakatsizlik durumunda üç aşamalı öneri söz konusudur. Bu açıdan bakıldığında, kuran-ın muhteşem insani ve rahmani yönüyle karşılaşırız. Hiçbir anlayışın bu noktada kuranı yakalaması mümkün gözüküyor.

Sadakat noktasında yanlış yapan Kadına, kocanın kafasına estiği gibi davranamayacağını belirtir ve önce ona " nasihat et" yani " yaptığı şeyin yanlış olduğunu anlat " diyerek birinci aşamada karşılıklı konuşmayı önerir. Değişiklik olmadığı takdirde, " yataklarında yalnız bırakın " diyerek bir nevi ev içinde ayrılığı devreye sokar. Buna rağmen sadakatsizlik devam ediyorsa " ayrılın " der.

Erkekler kadınların koruyup gözeticidirler ayetinden de hareketle kuran erkeğe eşine karşı sevgili, şefkatli, son derece nazik olmasını bir görev olarak yükler. Kalın sağlıcakla!